

Oplegger herziene inkoopbeleid gemeente Westland.

1. Inleiding

Dit document hoort bij de concept-versie van het herziene inkoopbeleid en geeft een toelichting op de voornaamste aanpassingsvoorstellen die verwerkt zijn in dit herziene beleid en de afwegingen die daarbij spelen.

De onderwerpen worden behandeld in de volgorde zoals ze ook in het beleid zijn opgenomen. In de titel is een verwijzing vermeld naar de paragraafnummer in het beleid waar het betrekking op heeft.

2. Titel

De term inkoop- en aanbestedingsbeleid is gewijzigd in inkoopbeleid. Deze term is korter en wordt tegenwoordig vaker gebruikt.

3. Toepassingsgebied (hoofdstuk 2)

Het toepassingsgebied is aangepast aan de huidige situatie met verbonden partijen waarbij per verbonden partij wordt besloten dit inkoopbeleid of delen daarvan van toepassing zijn. Voorts is hierin verwerkt dat voor inhuur van personeel c.q. detachering een apart beleid bestaat. Tenslotte is opgenomen dat wanneer in het kader van inkoop samenwerking wordt deelgenomen aan een aanbesteding onder leiding van een andere gemeente, het inkoopbeleid van de leidende gemeente wordt gevolgd. In praktijk gaat dit meestal om de SROI-regeling. Dit is wenselijk uit praktische overwegingen om te voorkomen dat voor dergelijke kleinere aanpassingen toestemming moet worden gevraagd aan het college.

4. Gemeentelijke doelstellingen (hoofdstuk 4)

De gemeentelijke doelstellingen zijn nu in een separaat hoofdstuk vermeld. De kaders en regels die worden opgelegd staan in hoofdstuk 5.

5. Kaders en regels (hoofdstuk 5)

Het gehele hoofdstuk is in algemene zin geactualiseerd en tekstuele verbeteringen en verduidelijkingen zijn verwerkt.

6. Algemeen juridisch kader (paragraaf 5.1)

Deze paragraaf is geactualiseerd. Daarnaast is opgenomen dat er altijd sets van algemene (inkoop)voorwaarden van toepassing worden verklaard. Afhankelijk van de aard van de opdracht is dit één van de volgende:

- De algemene inkoopvoorwaarden Westland (gebaseerd op het VNG-model)
- De Gemeentelijke inkoopvoorwaarden bij IT (GIBIT)
- De Uniforme Administratieve Voorwaarden voor de uitvoering van werken en van technische installatiewerken (UAV)
- De Uniforme Administratieve Voorwaarden voor Geïntegreerde Contractvormen (UAV-GC)

7. Integriteit (paragraaf 5.5)

Verwerkt is op welke manier het beperkt mogelijk is invulling te geven aan de doelstelling op dit punt uit hoofdstuk 4.

8. Stimuleren lokale economie (paragraaf 5.7)

De definitie van een lokale ondernemer is ten opzichte van het huidige beleid uitgebreid met ondernemers, die gevestigd zijn met een hoofd- of nevenvestiging in de postcodegebieden 2548 (Wateringse Veld), 2635 (Den Hoorn), 2635/2636 (Schipluiden), 3155 (Maasland), 3140 t/m 3147 (Maassluis) en 3150/3151 (Hoek van Holland). De redenen hiervoor zijn:

- Lokale ondernemers zijn door de gemeentelijke herindeling niet meer gevestigd in Westland. Zij hebben hierop geen enkele invloed gehad.
- Lokale ondernemers zijn gegroeid. Binnen Westland waren geen grotere kavels beschikbaar. Daarom heeft de lokale ondernemer zich buiten Westland moeten vestigen. Door te stellen dat de ondernemer uitgeschreven wordt uit de database lokale ondernemers staat haaks op het feit dat de gemeente de lokale economie wil stimuleren. Het succes van de ondernemer wordt op deze wijze 'bestraft'.

9. Social Return on Investment (SROI) (paragraaf 5.8)

De weging van het gunningscriterium SROI is aangepast van 25% naar 20%. Dit is gedaan om meer ruimte te creëren voor andere gunningscriteria (bijvoorbeeld milieucriteria en circulariteitscriteria). Daarnaast is de omvang van de SROI verplichting die voorheen bijna standaard op 5% werd gesteld aangepast naar een door de potentiële opdrachtnemers aan te bieden bedrag. De opdrachtnemer met de hoogst aangeboden waarde aan SROI-verplichting krijgt het maximale aantal punten voor dit gunningscriterium. De andere partijen krijgen naar rato een aantal punten toegekend.

Om overheadkosten te voorkomen, geldt er een per aanbesteding te bepalen minimum bedrag wanneer de ondernemer een SROI-verplichting aanbiedt.

Verder is opgenomen dat gecontroleerd wordt of de SROI-verplichting daadwerkelijk door de opdrachtnemer wordt gerealiseerd.

Met deze aanpassingen wordt gestimuleerd dat ondernemers waar mogelijk meer SROI gaan invullen omdat zij zich hiermee kunnen onderscheiden van andere aanbieders. Bovendien heeft de ondernemer zelf het beste zicht op de mogelijkheden waardoor het vragen om het realiseren van niet proportionele hoeveelheden SROI wordt vermeden. Een aan deze aanpassingen verbonden nadeel is het risico dat ondernemers de mogelijkheden overschatten en problemen krijgen met het realiseren van de aangegane verplichting.

10. Circulair inkopen (paragraaf 5.10)

Toegevoegd is dat circulariteit als gunningscriterium wordt opgenomen bij tenminste alle aanbestedingen van diensten met een waarde groter dan € 100.000 en van werken met een waarde groter dan € 500.000 die daarvoor geschikt zijn.

Dit dient afgestemd te worden met de beleidsmedewerker duurzaamheid.

Een potentiële opdrachtnemer wordt uitgenodigd zich te onderscheiden van andere inschrijvers door in hun aanbieding bij te dragen aan het doel van circulair inkopen, te beschrijven wat de bijdrage inhoudt en hiermee extra punten te behalen. De maximaal te behalen puntenscore wordt per aanbesteding bepaald.

Hiermee wordt invulling gegeven aan het manifest Maatschappelijk Verantwoord inkopen dat door de gemeente Westland is ondertekend, waarbij de ondernemer ruimte behoudt om eigen keuzes te maken. Aangezien de materie nog nieuw is kan het moeilijk zijn e.e.a. goed in te vullen, temeer aangezien het steeds opnieuw maatwerk is.

11. Maatschappelijk betrokken ondernemers (paragraaf 5.11)

Opgenomen is dat er een onderzoek zal plaatsvinden naar de mogelijkheid om maatschappelijk betrokken ondernemers een bepaalde voorrangspositie te verlenen waar het gaat om het bieden van kansen om een opdracht te verkrijgen.

12. Drempelbedragen en inkoopprocedures (paragraaf 5.12)

De drempelbedragen voor enkelvoudig onderhands aanbesteden zijn niet aangepast. De drempelbedragen voor meervoudig onderhands aanbesteden zijn verhoogd tot de wettelijk maximaal toelaatbare bedragen.

De volgende uitzonderingen zijn opgenomen:

- Voor inkopen van andere gemeentes (inclusief detachering) geldt dat hiervoor een enkelvoudig onderhandse aanbesteding is toegestaan tot een waarde van € 70.000.

- Voor Sociale en Andere specifieke diensten is er, met inachtneming van de algemene beginselen van de aanbestedingswet, een procedurele vrijheid tot € 750.000. Boven deze drempel is een Europese aanbesteding verplicht met bepaalde vormvrijheden.
- Voor concessieopdrachten is er, met inachtneming van de algemene beginselen van de aanbestedingswet een procedurele vrijheid tot het drempelbedrag voor Europese aanbestedingen van werken (in 2018 en 2019 € 5.548.000). Boven deze drempel is een Europese aanbesteding verplicht.

Enkelvoudig onderhands aanbesteden

De drempel voor het enkelvoudig onderhands aanbesteden van werken stond al op het maximum. De drempel voor enkelvoudig onderhandse aanbestedingen van leveringen en diensten is nu ook verhoogd om meer ruimte te geven om in voorkomende gevallen een lichtere inkoopprocedure te volgen.

Een nadeel hiervan kan zijn dat er bij enkelvoudig aanbesteden minder concurrentie is en ook minder kansen worden geboden aan ondernemers om een passende aanbieding te doen. Er worden immers per saldo minder offertes gevraagd. Opdrachten voor leveringen en diensten met een waarde vanaf € 30.000 worden echter wel uitgevoerd in afstemming met de inkoopadviseurs waarbij afgewogen wordt of een meervoudige procedure meerwaarde biedt.

Het gaat hierbij niet om grote aantallen opdrachten. Sinds 2018 zijn er door het centrale inkoopteam 22 inkopen behandeld in de waarde categorie van € 30.000 tot € 70.000.

Meervoudig onderhands aanbesteden

De drempel voor meervoudig onderhandse aanbestedingen is om de volgende reden verhoogd: Het is wettelijk mogelijk de drempels voor meervoudig onderhands aanbesteden te verhogen.

Voordeel daarvan is dat er meer vrijheid komt om zelf leveranciers te selecteren (bij een openbare aanbesteding is er een open inschrijving en dus kun je niet zelf uitnodigen).

Daarentegen is er dan ook minder concurrentie. Tevens bestaat de kans dat geschikte partijen niet uitgenodigd worden, omdat ze niet bekend zijn bij de vakafdeling en wel hadden ingeschreven als de aanbesteding via een openbare procedure in de markt was gezet.

Een ander voordeel is dat een meervoudig onderhandse procedure, naast een veel kortere doorlooptijd, gemiddeld minder tijd kost dan een openbare aanbesteding.

Samengevat speelt bij het verhogen van de meervoudig onderhandse drempel voor leveringen, diensten en werken het volgende:

- meer vrijheid zelf (lokale) leveranciers uit te nodigen
- minder werk
- minder concurrentie
- kortere doorlooptijd

Uitzonderingen

De uitzonderingen voor SAS-diensten en concessiediensten zijn opgenomen omdat de aanbestedingswet ook deze ruimte biedt en hiervoor vaak toestemming wordt gevraagd aan het college om hiervoor te mogen afwijken van het huidige inkoopbeleid. Dit wordt vrijwel altijd toegestaan. Door dit in het beleid op te nemen is afwijken van het inkoopbeleid niet meer noodzakelijk.